

شهبانو در سرزمین دیرسال آریائی

صفحات ویژه به مناسبت تشریف فرمائی
علیاحضرت شهبانو باستان چهارمجال و بختیاری

۲۴ صفحه

اطلاعات

یکشنبه هشتم خردادماه ۲۰۳۶

«چهارمجال و بختیاری» باشناسنامه‌های غرورانگیز

* چهارمجال بختیاری قلب سرزمین ماست و می‌توان آهنگ شورانگیز تاریخ چند هزار ساله ایران داد و دست‌های سبز و خرم و دره‌های پرگل و کوه‌های سرسبز کشیده این دیار با گوش دل‌نشینانه مریوز بختیاری از دیار ساحل، ایرانیان مین‌پرست و پاسدار فرهنگ و ملیت وطن ما بوده‌اند. در هر عصری، زنان دلیروز حمتکن چهارمجال بختیاری، زندگی پرغرور و سخت‌کوشی خویش را، به نمایش گذاشته‌اند و اعجاب و تحسین، دوست‌ودشمن را برانگیخته‌اند.

درفرون و اعصار گذشته، در تاریک‌ترین دوران حیات مردم ایران از بختیاری، نبضت‌های میهنی با گرفته و ستون محکمی برای حرکت‌های رهائی بخش ایرانیان شده است. چهارمجال بختیاری با تاریخ پر افتخار که جزئی از تاریخ پر افتخار وطن ماست، شناسنامه و هویت درخشانی دارد و امروز نیز، تجلی‌گاه، حرکت‌های تازه‌ای در جهت پیوستن به پیشرفت‌های حیرت‌آور ایران زمین می‌باشد.

مردم چهارمجال بختیاری از نژاد ایلمی خاخرات شومی دارند.

بقیه در صفحه ۲۴

گفتگوی اختصاصی با خانم
برادر، همسر استاندار
چهارمجال و
بختیاری:

دیدار شهبانوی مهربان

افتخاری
عظیم
بوی زنان
بختیاری
است

در صفحه ۲۴

خانم برادر

**استاندار
چهارمجال
و بختیاری
فاصله شهر
وروستارا
کوتاه
کرده است!**

● احمد برادر استاندار
از آغاز کار خود در این

استان تلاش وسیعی در جهت کوتاه کردن فاصله زندگی شهری و روستایی را شروع کرده که دیدار های صمیمانه و پژوهشگرانه آواز روستاها و مناطق محل اسکان عشایر بختیاری گواه این ادعاست. مردم منطقه چارمجال و بختیاری به این واقعت برده‌اند که زمان، زمان تحول است و پیشرفت. بنابراین از استاندار استقبال شایان کرده و خود را در فعالیت عمرانی منطقه سهم می‌کنند تا جای که پیش از ده طرح عمرانی تاکنون به همت خود مردم چارمجال و بختیاری در این استان اجرا گردیده است. نکته قابل توجه اینکه در بیان نیازهای منطقه برخی اوقات زنان از مردان پیشی می‌گیرند و در این میان نقش سازنده خود را ایفا می‌کنند.

در صفحات دیگر میخوانید

گفتگوی اختصاصی
خبرنگار اطلاعات با
استاندار چهارمجال و
بختیاری.

دراجرای اوامر
شاهنشاه

آریامهر:

استان
چهارمجال
و بختیاری
با گام‌های
بلند بسوی
رشد بیشتر
می‌رود

در صفحه ۲۳

استاندار چهارمجال و
بختیاری

توسط یک دلساز فرانسوی:

شاهوارهای
پاچه گشاد
بختیاری
در سر اسر
جهان
«مدر روز»

شده است!

در صفحه ۳

چهارمجال
بختیاری
از دوران
هخامنشیان
تا عصر پهلوی

در صفحه ۲۳

«بقعه امام زاده‌ها»

میعاد گاه ۷۰۰ ساله

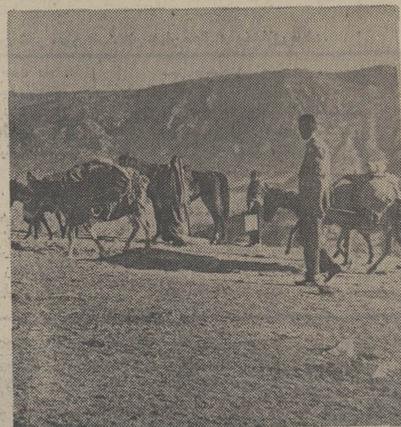
بختیاری‌های پاک‌دل...

در صفحه ۲۴

۳۰۰ هزار کوچ نشین بختیاری چگونه زندگی می‌کنند؟

کوچ نشینان
بختیاری:
این عاشقان
طبیعت از
زندگی
شهری
گریزانند

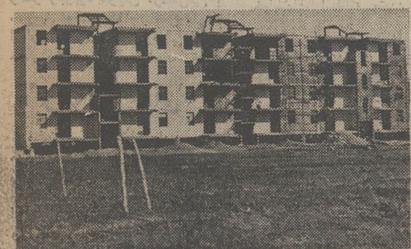

در صفحه ۲۳

با اجرای طرح‌های عظیم عمرانی و تامین مسکن:

«چهارمجال بختیاری»

حامه «نو» می‌پوشد

در صفحه ۳

فصلی شیرانی فرماندار
اصفهان تشکیل شد.
در این جلسه که با
شرکت نمایندگان سازمان
آب منطقه ای - انجمن
شهروندان و معتمدین محل
تشکیل گردید، مقرر شد
کلیه بام‌های غیر مجاز
آب واقع در کنار رودخانه
زاینده‌رود جمع‌آوری شود
و از طرف سازمان آب
منطقه ای اصفهان بمقدار ۸
متر مکعب آبدر اختیار
زارعین قرار گیرد.
در این جلسه همچنین مقرر
گردید در هر ماه هر سال
جلسه‌ای با حضور نمایندگان
سازمان آب منطقه‌ای و
کشاورزان محل تشکیل شود
تا باتوجه به میزان آبسالانه
که وسیله سازمان آب اعلام
خواهد شد مقدار سطح کشت
کلیه مناطق آبخور زاینده‌رود
تعیین گردد.

تأمین آب برای کشاورزان

دراجرای دستور
استاندار اصفهان به منظور
رسیدگی بزرخواهست
کشاورزان شهر «ورزنه» و
روستای «آ» و «زیه» و
آبزرعی کشاورزان مناطق
مذکور جلسه‌ای در دفتر آقای

نگاهی به مراسم سنتی
وزیای عروسی در چهار
مجال و بختیاری

عروس بختیاری

با «اسب سفید»
به «خانه بخت»

میرود!

در صفحه ۳

دو دختر نوجوان: آنها جزئیات مراسم سنتی عروسی در چهارمجال و بختیاری را
تشریح می‌کنند.

«شهر کرد» و «بروجن» از دیدگاهی تازه:

شهر کرد و بروجن ۲ سند زنده از مدنیت ایران در دامنه جبال زاگرس

در این شهر مدرن قلب استان چهارمجال و بختیاری می‌تپد
آثار تاریخی بروجن
چهارهای ۷۵۰ ساله دزد!

در صفحه ۲

کارکنان نمایندگی های
موسسه اطلاعات در استان
چهارمجال و بختیاری با
کمال افتخار تشریف
فرمائی علیاحضرت
شهبانوی مهربان
و اباین استان تبریک
عرض می‌نمایند.

عکسهای این صفحات از
«بختیار سفیع زاده»
خبرنگار عکاس اطلاعات
در اصفهان و «نادر
صبوری» خبرنگار
اطلاعات در شهر کرد
است.

نظری به گذشته وحال شعروادب بختیاریها:

«چهارمجال بختیاری» دیار شاعران گمنام...

در صفحه ۲۴

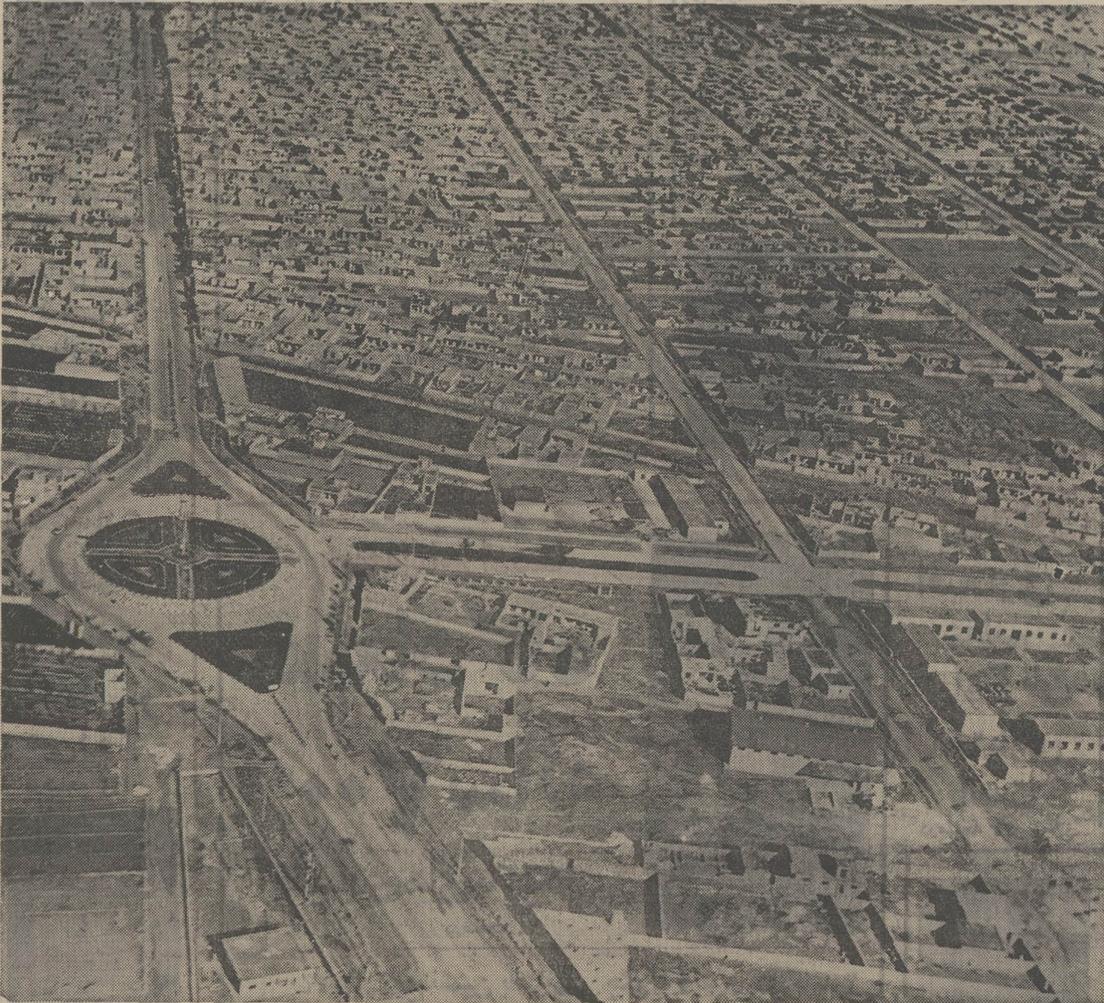
«دانستن» به صحنه آمد

● توسط هنرمندان گروه
تئاتر شهر وابسته به مرکز
فرهنگی رادیو تلویزیون
مرکز اصفهان، نمایشنامه
معروف «دانستن» نوشته
«برنولت برشت» نمایشنامه
نویس آلمانی بصحنه آمد.
کارگردانی این نمایش را
«مصطفی شکرانی» به عهده
داشت و نقشهای کوناگون
آنرا خسرو تقی‌زاده شکرانی
بازی کردند.

شهر کرد و بروجن اسنادار زنده

از مدنیست ایران در دامنه جبال زاگرس

بروجن را فرار بپای شهر در سده های قدیم بنیان نهاده اند آثار تاریخی بروجن چنارهای ۷۵۰ ساله است

چنین مناظر زیبا در چهارمحال بختیاری فراوان می توان دید

«دهکرد» دیروز، شهر کرد

امر وزو شهر رویائی فردا

گویش مردمان چهار محال و بختیاری یادآور فرهنگ ایران باستان و قدمت زندگی در این منطقه است

★ در این شهر مدرن قلب استان چهار محال و بختیاری میبند.

سبز و خرم در سامان، توتل و سدکوهرنگ، سرچشمه کارون، محل احداث یکسد در زمان صفویه (سده شاه عباس) در بخش مشوراب، امامزاده شهرک، تپه اسکندری، تپهوشنگان، اردوگاه پیشاهنگی، چشمه زنده شجان، امامزاده سید بهادین محمد، امامزاده شاه منظر قلعه چالشر بمسجد چالشر باروی چالشر در بخش دلار، امامزاده دستگرد، باغچگرد، کنار استان پراکنده است: امامزاده، مسجد اتابکان، مسجدخان و اتاق آینه (درمنزل حاجعلیمیرامجدنویه) در شهرکرد، تفرجگاه مسیاسره در بروجن، مسجد جامع، استخر شهرداری، قلعه های خانهای بختیاری، امامزاده سید محمد و مقبره ثابت علیشاه در مخرمشهر، پل تاریخی زمانخان، کربولائی و باغ کرابلی و دشتیای

★ دختران بختیاری با انگشتان خود معجزه میبافند.

بروجن

بروجن پس از شهرکرد مرکز چهار محال و بختیاری - مهمترین شهرستان استان است که با بیست هزار و چهارصد و شصت کیلومتر مربع مساحت در محدوده استانهای اصفهان، خوزستان، فرمانداریکل کیکلیویه، شهرضا، سمیرم و شهرکرد و ایذه قرار دارد. این شهرستان از چهار بخش حومه، گندمان، اردل و لرديگان تشکیل شده است. بخش حومه دارای دوره و دهستان، گندمان دارای دو دهستان و سونقریه (دهستان جتخور با ۲۱۸ قریه و دهستان گندمان با ۲۸ قریه) و بخش لرديگان دارای ۳ دهستان (خانه میرزا، خانکی و ولارد) و بخش اردل دارای ۲ دهستان (دیناران، میانکوه و پشتکوه) می باشد. بروجن ۲۱۸۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد و حداکثر حرارت آن در تابستان ۴۷ درجه بالای صفر و حداقل برودت در زمستان ۲۴ درجه زیر صفر است.

دفتر کار

استاندار

چهارمحال

و بختیاری

در قلب

بخشها

و

روستاها

قرار

دارد

محصولات عمده کشاورزی بروجن گندم، جو، حبوبات، سیب زمینی، یونجه، شبنم و محصولات دامی آن لبلبات، پشم، گوشت است. علاوه بر این قالیبافی، گلیم بافی و گیومدوری بروجن از شهرتی بسزا برخوردار است. در بروجن یک حوزه نفتی - منطقه ریگ بخش (لرديگان) یک معدن خاک سوز در فریدولان بخش اردل، یک معدن نمک در وارمنه بخش لرديگان، وجود دارد. این قسمتی از حرفهای یکمیزر زن روستائی است که هنگام بازدید استاندار چهار محال و بختیاری از یکی از روستاهای استان، به عنوان سخنگوی اهالی روستا، با استاندار درددلی کند و تصویر شادنده دقت استاندار در شنیدن حرفهای این بیوزن

در دامنه ارتفاعات متراکم قرب اصفهان و پای دیوار عظیم و چین خوردگی طولانی «زاگرس» استان سراسر سنگنی و حاصلخیز چهارمحال و بختیاری قرار دارد. شهرکرد، مرکز این استان دارای زمستانی سرد و طولانی و تابستانی معتدل می باشد و توسط دهگرد و یکی از شعب رودخانه کارون منظر میرسد. این نظام بوسیده و متزلزلی درختش دودمان پهلوی نابود شده و دهگرد نیز به شهر کرده تغییر نام پیدا کرد. سرزمین گسترده و زرخیزی که شهر کرد در آن واقعت از زمانهای بسیار قدیم سکونی بوده و با توجه به تیمهای متعدد اطراف شهر و پیدایش سکهای مربوط به دوران اشکانی و ساسانی احتمالاً مدنیت در این منطقه نا دوران هخامنشیان نیز می رسد. از طرفی آداب رسوم، فرهنگ و هنر و ویژگی گویش مردمان این سرزمین چنگلی یادآور سنن ملی ایران باستان و قدمت زندگی در چهار محال و بختیاری است.

«کرد» و «پارتی»

عباس اقبال آشتیانی ادیب و مورخ معروف، مردمان شهرکرد را از نژاد کردهای اصیل مهاجر معرفی کرده و اضافه کرده است ایجاد این مردمان برای دامپروری و زراعت در السنه قدیم به دامنه های شرفی زاگرس کوچ کرده و در دشتهای وسیع و مصفا و سرسبز آن به زندگی پرداخته اند. ساکنان شهر کرد و بختیاری از نژاد اصیل «کرده» و «پارتی» هستند که همواره در جهت محمل و اشاعه آداب و سنن باستانی و پرداختن به صفات عالی انسانی نیاکان خود کوشا بوده اند. این مردمان از قدیم و در طول دوره های مختلف تاریخی علیهم السلام و ستم مبارزه کرده و همواره مدافع حق و حقیقت بوده اند. پایداری در مقابل سیه اسکندر مقدونی، پاسداری از حکومتی پارتی در ایذه، فلی، شرکت در اردوی نادر، یاری به بنیه حکومت وکیل الرعایا و شرکت در مبارزات ملی آزادیخواهان مشروطه در تهران و تبریز از جمله شواهد فراوان برای اثبات روح مبارزه و حقیقتی مردم این مرز و بوم است. ملوک الطوائف و نفوذالیسم که قریباً پس از حمله مغول هنوز آثار آن در گوشه و کنار این کشور باستانی مشهود بود و به استعمار خود ادامه میداد در

فرز بزرگ

بروجن بواسطه داشتن قلعه های متعدد با برج و باروهای بلند که برای نگهبانی و حراست دامها و محصولات کشاورزی ساخته میشد به «برجیه» یا «اورجیه» موسوم بود. این شهر بترتیب بروجن نام گرفت و پیش از آن «اروجن» نامیده میشد. پانزدهمین شهریستند بنیانگذاران بروجن از طایفه «اوره» ساکن بخش (دگان) بوده اند و بواسطه جنگ و ناامنی ناچار بفرار و استوار در این مکان شده اند. فراری را «اورجسته» که در زبان پارسی «جسته» و «گریخته» معنی میدهد لقب دادند و محل سکونتشان به «اورجسته» یا «اورجست» موسوم شده که به مرور به «اروجن» و «بروجن» شهر بروجن تا سال ۲۴۹۲ شاهنشاهی دهکده ای از توابع دهستان گندمان بود و در این تاریخ با موافقت حکومت وقت دارای شهرداری شد. تا سال ۲۰۰۷ شاهنشاهی شهرداری بروجن زیر نظر

مصاحبه تماشاگران با نویسنده سه نمایشنامه.

تماشاگران،

نویسنده

۳ نمایشنامه

راست‌وآل

پیچ کردند

تماشاگران سه نمایشنامه (پایوس، جناب آقای هوشنگ و وزیرتغی جاقو...

تئاتر هرگز وسیله نیست، میخواند مقصودتان را در این نکته بدانم؟

محمد رحیم اخوت، پاسخ گفت:

تصور من این است که تئاتر را نباید بعنوان یک وسیله، یعنی وسیله‌ای برای بازگشت یکفکر، پیام فلسفه...

البته این به آن معنی نیست که نباید در یک تئاتر فکرو پیام وجهان‌پس باشد. چنان تئاتری اصولاً تئاتر نیست و چیز مسخره‌و خالی و یک بعدی میشود که نماند اسمش را...

بله «مفید» میدانم و لازم است اما این کار باید با آگاهی انجام شود. یعنی هر در نمایشنامه‌ای یک فکر بومی و سرزمینی مطرح شده نمی‌ماند مسئله خاص فرهنگ فرانسه...

اجرای اینگونه نمایشنامه‌ها حتماً لازم است. اما این زبان ترجمه گاهی بدر تئاتر نمی خورد. بنظر من کارگردان حق دارد این زبان را تغییر دهد به شرطی که محتوی کار لغت نزنند.

«فرید سجادی» سؤال کرد: «باید سر کارهای جدید خودتان، آیا اقبال کم نظیر تماشاگران را در چه میدانید؟

نویسنده پاسخ داد: این اقبال در «مرکز فرهنگی تلو بیژن» کم نظیرند بلکه «بی نظیر» بوده بودند تماشاگرانی که با یاشاری بیط میخیزند و سراسر نمایش را سر می ایستادند...

نگاهی بمراسم سنتی و زیبای عروسی در چهارمحال و بختیاری:

عروس بختیاری با «اسب سفید» به «خانه بخت» میرود

یک دختر بختیاری جزئیات مراسم سنتی عروسی در چهارمحال و بختیاری را شرح می‌دهد.

دختران و پسران بختیاری در عشق ثابت قدم، بی غل و غش و وفادار هستند

میزان مهریه عروس در چهارمحال و بختیاری اندک است

چند سال طول می‌کشد و بیشتر به شرایط مالی خانواده‌های طرفین بستگی دارد و لایسی که مورد استفاده قرار می‌گیرد یک دست لباس کامل برای عروس است که عبارت است از: شولاز...

شیرینا از هزار تومان و حداکثر ۵۰ هزار تومان مهریه در قبال از ۳ هزار تومان تا ۲۰ هزار تومان است. تعیین وقت عقد و عروسی ادغام کردن آن در یکدیگر بستگی به وضعیت مالی و موقعیت اقتصادی دختر دارد...

با اجرای طرح‌های عظیم عمرانی و تأمین مسکن:

چهارمحال بختیاری

جامه نو می‌پوشد

با اسکان تدریجی کارمندان دولت در خانه های مدرن سازمانی، اجاره بها در شهرستان بختیاری اداره کل مسکن و شهرسازی در طول برنامه...

برنامه ریزی و تأمین مسکن در نقاط مختلف کشور یکی از وظایف اصلی وزارت مسکن و شهرسازی است و در جهت اجرای این وظیفه که از طرف وزارتخانه مذکور تاکنون اقدامات قابل توجهی برای احداث مجتمع‌های مسکونی و منازل سازمانی بعمل آمده است...

شهر کرد سرعت روبه‌گرایش نهاده است. این اقدامات دولتی، شهرسازی و تأمین محل مناسب برای استقرار ادارات دولتی یکی دیگر از وظایف وزارت مسکن و شهرسازی است که اجرای این اصل در کاهش اجاره ساختمان‌ها بسیار مؤثر است و در این راه اداره کل مسکن...

بمناسبت تشریف فرمائی علیاحضرت شهبانو باستان چهارمحال و بختیاری

بشمبه هشتم خردادماه ۲۰۳۶ صفحه ۳ توسط يك مدساز معروف فرانسوی:

شلوارهای پاچه گشاد بختیاری در سر اسر جهان مدروز شده‌است!

این دختر خانم جوان، از جمله طرفداران بشمار شلوارهای پاچه گشاد مدل «بختیاری» است و با اینکه شلوار پاچه گشادی به پا دارد، مشغول بررسی يك شلوار دیگر برای خرید است.

استان چهارمحال و بختیاری، سرزمین سرسبز و مه‌مردان شجاع و رشید و زنان «خوبروی» مهربان و بساوا، از بسیاری جهات دارای ویژگی‌های چشمگیر و دلنشین است...

یکبار بر سر طرح شلوار پاچه گشاد، یک خیاط مطرح معروف اصفهان علیه «پس کاردن» مطرح و مدساز فرانسوی اعلام جرم کرد...

زائیده اندیشه یک ویر کنارمانده از غلوغش مردان بختیاری است که به ضرورت موقعیت جغرافیایی محیط زیست و کار در شرایط خاص بوجود آمده‌است و مردانی چون «پیر کاردن» و دیگران معمولاً به علت این که با اصطلاح کنکیرشان از حیث مدسازی به تندیگ خورده است ناچار از این گونه طرح‌ها اقتباس میکنند.

مردم چهار محال بختیاری با علاقه به نوسازی و تمیبه ساختمان های چندطبقه روی آورده‌اند

در قالب اعتبارات منطقه‌ای و خاص ناحیه‌ای از طرف اداره کل مسکن و شهرسازی استان اجراء شده که در درگذشتی چهره شهرهای استان چهار محال بختیاری بسیار تأثیر گذاشته است و در این مدت تعداد ۴۴ پروژه با اعتباری معادل ۳۰۱۷۲۴۰۰۰ ریال در طول برنامه پنجم بر مرحله اجراء درآمده است و در سال جاری نیز طرح‌های دیگری اجراء میگردد که مکمل پروژه‌های قبلی خواهد شد.

در قالب اعتبارات منطقه‌ای و خاص ناحیه‌ای از طرف اداره کل مسکن و شهرسازی استان اجراء شده که در درگذشتی چهره شهرهای استان چهار محال بختیاری بسیار تأثیر گذاشته است و در این مدت تعداد ۴۴ پروژه با اعتباری معادل ۳۰۱۷۲۴۰۰۰ ریال در طول برنامه پنجم بر مرحله اجراء درآمده است و در سال جاری نیز طرح‌های دیگری اجراء میگردد که مکمل پروژه‌های قبلی خواهد شد.

جامع شهر «شهرکرد» هم‌اکنون مراحل نهائی را میگذراند که پس از تصویب به مرحله اجراء گذاشته خواهد شد. ساختمان‌های دولتی چهار محال بختیاری این است: اداره کل مسکن و شهر سازی، دادگستری بروجن، شهرداری شهرکرد، بخشداران کلکرد، کلکرد، دادگستری و ثبت شهرکرد، اداره کل دارائی و امور اقتصادی، ثبت احوال، وگناخ استانداری، دفاتر پستی بلداجی، فراچی، بزرگ، سلیمان، لرنگان.

علیاحضرتا

کارکنان اداره کل مخابرات استان

چهار محال و بختیاری افتخار دارند

ورود علیاحضرت شهبانوی گرامی را

که یکی از آرزوهای دیرینه ساکنین این

استان بوده، خیر مقدم عرض نموده

آمادگی خود را برای جانبازی در راه

شاهنشاه آریامهر و میهن عزیز اعلام
دارند.

استان باستانی چهار محال و بختیاری

بقیه از صفحه ۲۳

گشتانند و به ساختن قلعه‌های
مختلف پرداخته‌اند. خرابه‌های
این قلعه‌ها اکنون به صورت
تپه‌هایی به نام «جغات» معروفند
و به چشم می‌خورند. از قلعه
ها می‌توان متوان قلعه دگمکنه
را که خرابه‌های آن در ۴
کیلومتری مشرق شهرکرد و در
دامنه کوه دزآگوش قرار دارد
مشاهده کرد. همچنین قلعه
دشت‌ده که خرابه‌های آن در
منطقه شهرکرد و به صورت
تپه‌ای دیده می‌شود هنوز وجود
دارد.

تحقیق و پژوهش در تاریخ
و فرهنگ لرستان و چهارمحال
و بختیاری نشان داده است که
از تاریخ بعد از اسلام تا برسر
کار آمدن اتابکان فارس، جندان
اطلاع کاملی از رویدادهای
سرزمین چهارمحال و بختیاری
در دست نیست، اما در زمان
هلاکوخان، یکی از نوایگان
اتابکان فارس به نام منگکه در
منطقه چهارمحال و بختیاری
حکومت داشته و چون دارای
عقاید مذهبی متعصبانه‌ای بوده
در سال ۶۵۰ هجری به ساختن
مسجدی دست می‌زند که اکنون
در شهرکرد به نام «مسجد

معروف است. این مسجدارای
دری است که روئینگه راست
آن تاریخ احداث مسجد به سال
۶۵۰ حک شده است. طرح
در روی اسلوب خاصی ساخته
شده که در زمانهای دیگر شبیه
آن ساخته نشده و بدینستگفته
شود که لنگه چپ آن در زمان
هجوم افغانها سوزانده شده
است.

در دوران صفویه

در زمان صفویه منطقه
چهارمحال و بختیاری نیز مورد
توجه بسیار بوده، بویژه آنکه
شاه عباس کبیر برای الحاق آب
سرچشمه کارون به زاینده‌رود،
در نزدیکی تونل و سسکوهرنگ
فعلی، اقدام به بریدن کوه می
کند که به علی این کار ناتمام
می‌ماند و اکنون آثار آن باقی
است.

شاه سلطان حسین صفوی
نیز به چهارمحال و بختیاری
مسافرت کرده و مزارع حسین آباد
واقع در ۴ کیلومتری جنوب
غربی شهرکرد را وقف مدرسه
سازد.

این مدرسه بعدها به شکل
دیگری مورد استفاده قرار
گرفت. ضمناً، در تاریخ جهانگشای
نادر چینی آمده که نادرشاه
هنگام حرکت به هندوستان از
چهارمحال و بختیاری عبور
کرد و روستای شهرکه را به
عنوان حاکم‌نشین منطقه برسی
گزیند.

در دوران زندیه که دورانی
پر آشوب بوده، کریمخان زند و
محمدحسن قاجار، در آخرین
مرحله جنگها داخلی، پس از
عزیمت علیرمدان خان بختیاری،
از راه فریدن به شهر کرد و
گندمان آمده و کریمخان زند
سپس به شیراز می‌رود.

کریمخان پس از عبور از
تنگ مجراخه در ناحیه
گندمان توقف می‌کند و در
آنجا حوادثی روی می‌دهد
که بالاخره منجر به کشته‌شدن
محمد حسن قاجار و پیروزی
کریمخان زند می‌گردد.

هند کوچک

در اواخر دوره قاجاریه

جالشری که در زمان آقامحمد
خان قاجار حکومت چهار محال
و بختیاری را داشته حکومت
چهار محال و بختیاری را در
دست می‌گیرد.
در «مرآت‌البلدان نامری» نیز
اشاره‌ای به این موضوع شده
و در همین کتاب است که
چهار محال و بختیاری «هند
کوچک» نامیده شده و دامهای
پرورش یافته در این سرزمین
چند کرور ذکر گردیده است.
همچنین ظل‌السلطان از چهار
محال و بختیاری توقف کرده
می‌گوید:

«آنچه در تصرف محمد رضا
خان است آباد و پر رونق است
و هرچه دیگران یک، یک
دارند، او نهزار، نه
هزار دارد.»

هذر دوران مشروطیت

بعضی مشروطه و آزادی
خواهی و دموکراسی در
اواخر دوره قاجار، با مقدماتی
که بر هزیرانی مهین پرست
روشن است، در سراسر کشور

با سرافرازی و مباحات

تشریف فرمائی علیاحضرت فرح پهلوی
شهبانوی نیکو کار و مهربان ایران را خیر مقدم
عرض می‌نماید

حزب رستاخیز ملت ایران - شهرستان
شهر کرد

پیشگاه مبارک

علیاحضرت شهبانوی

نیکوکار و

مهربان ایران

اعضاء انجمن استان چهار محال
بختیاری نزول اجلال موبک مبارک
شهبانوی گرانمایه ایران را گرمی داشته
صمیمانه خیر مقدم عرض می‌نمایند.

انجمن استان

چهار محال بختیاری

علیاحضرتا

تشریف فرمائی

شهبانوی مهربان ایران به

شهر کرد موجب سرافرازی و مباحات
اهالی این شهر است، اعضاء انجمن
شهرستان شهر کرد نزول اجلال شهبانوی
گرانقدر را گرمی داشته و مراتب سپاس
و حق شناسی خود را اعلام می‌دارند.

انجمن شهرستان شهر کرد

با سرافرازی و مباحات

تشریف فرمائی علیاحضرت
فرح پهلوی شهبانوی نیکو کار
و مهربان ایران را به شهر کرد
خیر مقدم عرض می‌نماید.

حزب رستاخیز ملت ایران در استان چهار
محال بختیاری

علیاحضرتا

تشریف فرمائی

شهبانوی محبوب و

نیکوکار ایران مایه

سعادت و خوشبختی مردم

وطن پرست این دیار است.

باسرافرازی مقدم مبارک

شهبانوی گرانمایه را

گرامی میدارد.

مدیر و کارکنان کارخانه کانادادرای و

کوکاکولا اصفهان

علیاحضرتا

تشریف فرمائی
علیاحضرت شهبانوی

مهربان ایران مایه

خیر و برکت بیشتر برای

مردم این دیار است با

سرافرازی خیر مقدم عرض

نموده و به همه مردم

شاهدوست این سامان

تهنیت عرض مینماید.

اتحادیه ماشین های سنگین

راهسازی و جراثقال استان اصفهان

علیاحضرتا

تشریف فرمائی

شهبانوی محبوب و

نیکوکار ایران مایه

سعادت و خوشبختی مردم

وطن پرست این دیار است.

باسرافرازی مقدم مبارک

شهبانوی گرانمایه را

گرامی میدارد.

مدیر و کارکنان کارخانه روغن نباتی

ناز اصفهان

علیاحضرتا

تشریف فرمائی

علیاحضرت شهبانوی

مهربان ایران مایه

خیر و برکت بیشتر برای

مردم این دیار است.

باسرافرازی خیر مقدم عرض

مینماید.

هیئت مدیره اتحادیه شرکت‌های

ساختمانی و تأسیساتی اصفهان

پیشگاه مبارک

علیاحضرت شهبانوی محبوب ایران

علیاحضرتا، از زیارت موکب مبارک علیاحضرت فرح پهلوی
شهبانوی گرانمایه ایران، استان چهار محال بختیاری یک
پارچه شوق است و شور. با افتخار و مباحات تشریف فرمائی
شهبانوی محبوب ایران را خیر مقدم عرض می نماید.

محمود ریاحی رئیس انجمن شهر سامان - عبدالوهاب قبادی شهر دار سامان

علیاحضرتا

باشادمانی و سرور بی پایان از زیارت مبارک علیاحضرت
شهبانوی مهربان ایران، نزول اجلال شهبانوی خیرخواه را
خیر مقدم عرض نموده و این موهبت بزرگ را به همه مردم
وطن پرست این دیار تهنیت میگوید.

ساسان توریست اصفهان

داریوش جهرمی - قدرت الله صادقی

علیاحضرتا

مفتخرو سرافراز است که مراتب شاهدوستی و وطن
 پرستی مردم این سامان را اعلام داشته و نزول اجلال
 علیاحضرت شهبانوی مهربان ایران را خیر مقدم
 عرض نماید.

بخشدار میزدج فارسان - مهرداد ملکی

علیاحضرتا

به سرزمین وطن پرستان و فدائیان تاج و تخت کیانی
 خوش آمدید. با سرافرازی مقدم مبارک شهبانوی
 محبوب ایران را گرامی میدارد و این موهبت بزرگ
 را به هموطنان عزیزتهنیت عرض می نماید.

شهر کرد - مدیر عامل شرکت بهین - مهندس کریم مسعود نیا

پیشگاه مبارک

علیاحضرت فرح پهلوی

شهبانوی مهربان و نیکو کار ایران

علیاحضرتا، بازیارت - سیمای مهربان شهبانوی نیکو کار ایران

مردم استان چهارمحال بختیاری مفتخر و سرافرازند و این فدائیان

شاه و میهن نیز نزول اجلال شهبانوی گرانمایه ایران را خیر مقدم

عرض مینمائیم.

رئیس اتحادیه صنف خواربارفروش و لبنیات
فروش - شهرکرد حسن غفاری رئیس اتحادیه
صنف میوه فروش - شهرکرد محمود علی نجات
نایب رئیس اتحادیه صنف فخار - کرم اسماعیلی
رئیس اتحادیه صنف قصاب و خوراک پز -
غلام جباریان نایب رئیس اتحادیه صنف قناد و
قندریز

صنف آهنکار و میکانیک - شهرکرد میرزا علی
ریاحی رئیس اتحادیه صنف خیاط و پارچه
فروش - شهرکرد حاج خانعلی صالحی رئیس
اتحادیه صنف نجار و چوب فروش - شهرکرد
حاج غلامرضا نوید رئیس اتحادیه صنف
آرایشگر و گرمابه دار - شهرکرد علی کیانی

شهردار فارسان فاضلی - شهرکرد جهانگیر
مشرف شهرکرد حاج قربانعلی کوهی - شهر کرد
علی آل ابراهیم رئیس اتحادیه صنف خرازی
فروش و الکتریکی - علی شمس پور رئیس
اتحادیه صنف فرش فروش و پشم و خامه فروش
شهر کرد - شهرکرد رسول پیرنیا رئیس اتحادیه

علیاحضرتا

باسرافرازی و افتخار، مهندسین، کارکنان و کارگران
 شرکت راه و ساختمان اچ - ام مقدم شهبانوی مبارک
 مهربان ایران را بر دیده می نهند و صمیمانه خیر مقدم
 عرض می نمایند.

شهر کرد - مدیر عامل شرکت راه و ساختمان اچ - ام - رستمی

علیاحضرتا

مردم مشتاق شهر کرد از زیارت موکب مبارک
 علیاحضرت شهبانوی مهربان ایران مفتخر و
 سرافرازند. با شادمانی مقدم مبارک را گرامی
 داشته و صمیمانه خیر مقدم عرض می نماید.

مدیر عامل شرکت کوهدشتی - علی فتاحیان

پیشگاہ مبارک

علیاحضرت شهبانوی

محبوب و نیکوکار ایران

با افتخار و مباحات تشریف فرمائی شهبانوی خیر خواه

ایران را به شهر کرد خیر مقدم عرض نموده و این

موهبت بزرگ را به فرد فرد مردم وطن پرست چهار

محال بختیاری تبریک و تهنیت عرض می نماید

شهر کرد - مدیر حاج مصطفی صادق

عامل شرکت اهر

علیاحضرتنا

زیارت موکب مبارک شهبانوی محبوب و

نیکوکار ایران برای مردم شهر کرد افتخاری بزرگ

محسوب می شود. اعضاء انجمن شهر

شهر کرد با افتخار و مباحات تشریف فرمائی

شهبانوی فرشته خصال را خیر مقدم عرض

می نمایند.

اعضاء انجمن

شهر شهر کرد

علیاحضرتنا

مردم شهر کرد مقدم مبارک علیاحضرت شهبانوی

نیکوکار و محبوب ایران را گرامی می‌دارند و مفتخر

است که مراتب سپاس، شاهدوستی و میهن پرستی

مردم شهر کرد را به پیشگاه شهبانوی محبوب ایران

معروض دارد.

ناوی شهردار

شهر کرد

علیاحضرتا

تشریف فرمائی میمنت اثر علیاحضرت

فرح پهلوی شهبانوی نیکوکار و محبوب

ایران را به هموطنان عزیز تبریک و تهنیت

عرض می نماید و باسرافرازی مقدم مبارک

شهبانوی فرشته حضال را گرامی میدارد.

شهر کرد - مدیر عامل شرکت بشنه

حاج رضا دردشتی

علیاحضرتا

زیارت موکب مبارک علیاحضرت فرح پهلوی

شهبانوی نیکوکار ایران برای مردم شهر کرد افتخاری

بزرگ و فراموش ناشدنی محسوب می گردد.

این فدائی شاه و میهن تشریف فرمائی شهبانوی ایران

را خیرمقدم عرض نموده و به هموطنان عزیز تبریک

و تهنیت عرض می نماید.

شهر کرد - نصرالله آذری

لے پنچہ لیلہ

علیاحضرتنا

شہر کرد از زیارت موکب مبارک علیاحضرت

شهبانوی نیکوکار ایران از شادی و غرور سر به

عرش میساید

اعضاء هیئت مدیره شرکت مرغداری صنعتی

شہر کرد زیارت موکب مبارک شهبانوی ایران را

به همه مردم شہر کرد تهنیت می گویند.

اعضا هیئت مدیره شرکت

مرغداری صنعتی شہر کرد

علیاحضرتا

با افتخار و مباهات تشریف فرمائی علیاحضرت شهبانوی
 نیکوکار و محبوب ایران را خیر مقدم عرض نموده و این
 موهبت بزرگ را به همه مردم شهر کردتھنیت عرض می نمایند
 کارمندان و کارکنان شهرداری شهر کرد

علیاحضرتا

تشریف فرمائی شهبانوی مهربان ایران به استان
 چهار محال بختیاری برای مردم شهر کرد خوشبختی
 و شادمانی به ارمغان آورده است.

شهر کرد - مدیرعامل شرکت گرم افشار

حیب الله اسلامی

علیاحضرتنا

صاحبان سهام و اعضاء هیئت مدیره شرکت

مرغداری صنعتی شهر کرد (سهامی خاص)

با افتخار تشریف فرمائی شهبانوی نیکوکار

را به استان چهار محال و بختیاری خیر مقدم

عرض می نمایند و قدوم مبارک آن علیاحضرت

را با افتخار بردیده می نهند.

مدیر عامل شرکت مرغداری صنعتی شهر کرد

دکتر زهرائی

علیاحضرتا

زیارت موکب مبارک علیاحضرت شهبانوی نیکو کار ایران

برای مهندسین، کارکنان و کارگران شرکت راه سازی و

ساختمانی خضری مایه مباهات و افتخار است.

شهرن کرد - مدیر عامل شرکت راه

سازی و ساختمانی خضری - وکیلی

علیاحضرتا

با غرور بی پایان مراتب جانبازی مهندسین، کارکنان و

کارگران شرکت ساختمانی احمدیه را اعلام داشته و

تشریف فرمائی علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی محبوب

را خیر مقدم عرض می نماید.

شهرن کرد - مدیر عامل شرکت ساختمانی احمدیه احمدشاکری

علیاحضرتا

به سرزمین وطن پرستان و فدائیان تاج و تخت
کیانی خوش آمدید. با سرافرازی مقدم مبارک
شهبانوی محبوب ایران را گرامی می دارد
شهر کرد - مدیر عامل شرکت لمپ محمد علی بقائی نژاد

علیاحضرتا

با زیارت موکب مبارک علیاحضرت شهبانوی
نیکوکار ایران یکی از آرزوهای دیرینه مردم وطن
پرست شهر کرد بر آورده می شود.
مدیر عامل شرکت بخت آور - بهرام شعبانیان

گرامی باد

مقدم مبارک علیاحضرت فرح پهلوی شهبانوی
محبوب ایران که همراه باخیر برکت بیشتر برای
مردم وطن پرست چهار محال بختیاری است.

شهر کرد - مدیر عامل شرکت ساختمانی دارالجدید

محمود علی نژاد

علیاحضرتا

باتشریف فرمائی شهبانوی مهربان

ایران به شهر کرد یکی از آرزوهای دیرینه
مردم این شهر برآورد شده است.

باشادمانی نزول اجلال موکب مقدم

مبارک را خیر عرض مینماید.

شهرکرد - لطف الله رئیس

زادگان

علیاحضرتا

تشریف فرمائی شهبانوی فرشته

حضال ایران را به شهر کرد صمیمانه
خیر مقدم عرض نموده و پایداری و سلامت

علیاحضرت شهبانوی عزیز را از خداوند

بزرگ مسئلت دارد.

شهرکرد - سید کریم امینی

علیاحضرتا

با افتخار و مباحثات، مهندسین، کارکنان و کارگران
شرکت راه و ساختمان کشور آراء تشریف فرمائی
علیاحضرت شهبانوی مهربان ایران را خیر مقدم عرض
می نمایند. شهر کرد - مدیر عامل شرکت راه و ساختمان کشور آرا
مهندس حسن نوری

علیاحضرتا

تشریف فرمائی علیاحضرت شهبانوی مهربان ایران
را خیر مقدم و آرزو دارد در راه اجرای فرامین رهبر
خردمند ملت ایران به افتخار جانبازی نائل گردد

اصفهان - شرکت سهامی کارخانجات ریسندگی و بافندگی مهرکوپا

علیاحضرتا

باعرض خیرمقدم به پیشگاه شهبانوی

مهربان ایران، مراتب جانبازی خود را

در راه شاه و میهن اعلام میدارد

اصفهان - مدیر کارخانجات بارش،

فرزانه و سوسن رضا فرزانه فر

علیاحضرتا

تشریف فرمائی علیاحضرت

شهبانوی مهربان ایران را

گرامی داشته نزول اجلال

موکب مبارک را خیرمقدم

عرض می نماید

مدیر و کارکنان
کارخانه پرسی کولا اصفهان

علیاحضرتا

تشریف فرمائی علیاحضرت

شهبانوی مهربان ایران به

استان چهار محال و بختیاری

برای مردم و وطن پرست این

سامان شادمانی به ارمغان

آورده است.

رئیس مرکز آموزش روستائی شهناز

مهندس همای

علیاحضرتا

زیارت موکب مبارک

علیاحضرت شهبانوی مهربان ایران

برای زنان استان چهار محال بختیاری

مایه افتخار و مباهات است. باسرافرازی

مقدم مبارک را گرامی داشته و

صمیمانه خیرمقدم عرض مینماید.

ملیحه فروزنده

دبیر سازمان زنان استان چهار محال بختیاری -

علیاحضرتا

تشریف فرمائی

علیاحضرت شهبانوی مهربان ایران

را خیر مقدم عرض نمود و آرزو دارند در راه اجرای فرامین رهبر خردمند ملت ایران به افتخار جانبازی نائل گردند

داران و لوازم یدکی فروش
بروجن - شکرالله محبوبی -
رئیس اتحادیه صنف قصاب
بروجن - ابراهیم اروجی -
رئیس اتحادیه صنف تولید
کنندگان قالی - درویش علی
علائی - رئیس اتحادیه
صنف قناد و قندریز و سقط
فروش بروجن - ابراهیم
شایق - رئیس اتحادیه صنف
نجار و ورپ و پنجره ساز
بروجن - اسماعیل همائی -
رئیس اتحادیه صنف میوه
فروش بروجن - حاج رحمت
الله سعادت

امیر حسین معتمدی اعضای
هیئت مدیره
شیرو خوشید سرخ شهرستان
بروجن - اطاق اصناف
بروجن - رئیس اتحادیه
صنف خرازی فروش بروجن،
حفیض الله سلیمی - رئیس
اتحادیه صنف بزازو پارچه
فروش بروجن - نادعلی
سنجابی - رئیس اتحادیه
صنف حق العمل کاران
بروجن - هادی درخشان -
رئیس اتحادیه صنف
اتوبوس داران و تاکسی

نمایندگان بروجن واردل
در مجلس شورایی - دکتر
سیدنورالله ستوده - دکتر
محمد جزایری - رئیس انجمن
شهرستان بروجن حسینقلی
قوام پور - رئیس انجمن
شهر بروجن - عطاءالله
صادقیقان - رئیس شورای
منطقه آموزش و پرورش
بروجن - حاج علی اصغر
قدسی - شهردار بروجن -
سیدین - مسئول حزب
رستاخیز ملت ایران
در شهرستان بروجن -

دراجرای اوامر شاهنشاه آریامهر

استان چهارمحال و بختیاری

با گام‌های بلند به سوی رشد بیشتر می‌رود

مردم چهارمحال و بختیاری در امر توسعه اقتصادی و اجتماعی استان خود مشارکت همه جانبه دارند

شاهنشاه آریامهر، به هنگامی که به حضورشان شریفان شدم، اوامر مؤکدی در مورد احداث جاده شهر کردبخوزستان و اتصال ۲ استان: اصفهان، چهارمحال و بختیاری و خوزستان، از این طریق، و همچنین ایجاد قطبهای کشاورزی و تاسیس کارخانه شیر باستوریزه در چهارمحال و بختیاری صادر فرمودند و من به عنوان استاندار چهارمحال و بختیاری می‌گویم که مجری اوامر شاهنشاه پادشاه احمد برادر، استاندار چهارمحال و بختیاری، طی گفتگویی اختصاصی با خبرنگار اطلاعات در شهرکرد ضمن بیان مطلب بالا، اظهار داشت: خوشبختانه از فروردین ماه سال جاری، احداث جاده شهرکرد به خوزستان شروع شد و عملیات راهسازی و احداث جاده با سرعت پیش می‌رود.

قطب جهانی گردی

استاندار چهارمحال و بختیاری سبب گفت: در مورد ایجاد کارخانه شیر باستوریزه و ایجاد قطب های کشاورزی و دامداری در نقاط مختلف استان پیشرفت های زیادی حاصل شده و مردم این استان دعوت به مشارکت در زمینه های مزبور را پذیرفته‌اند. فی‌المثل، بعد از صدور اوامر شاهنشاه آریامهر، نخستین گامی که برداشته شد بهره‌گرفتن از مشارکت مردم در امر سرمایه گذاری های بزرگ و کوچک به منظور خود کفایی منطقه از جهت تامین مواد گوشتی و پروتئینی بود. مردم نسبت به این امر استقبال‌های توجیهی کردند و در همان روزهای نخست در صفوف به هم فشرده به بانک مراجعه کرده و سرمایه گذاری نمودند. به موجب این امر سرمایه گذاری برای شرکت مرغداری صنعتی شهرکرد (سهامی خاص) بایرگیری از همکاری کارخانه ذوب آهن آریامهر و تسهیلاتی که از سوی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی، متناظر با احتیاجات استان چهارمحال و بختیاری فراهم شد بعمل آمد.

تولید گوشت

استاندار افزود: مزرعه پرورشی این شرکت در قطعه زمینی به مساحت ۲۰۰ هکتار از اراضی محسین آباد سامان، واقع در ۷ کیلومتر جاده سامان احداث می‌شود. شرکت مزبور در مرحله ابتدایی، سالانه حدود ۵ میلیون قطعه مرغ گوشتی تولید و به بازار عرضه می‌کند و به تدریج ظرفیت تولیدی آن به حدود دو برابر میزان ذکر شده افزایش خواهد یافت.

دکتر احمد برادر آنگاه گفت: تشکیلات مزرعه عبارت است از: سالنهائی که بامردن ترین وسایل پرورش جوجه تجهیز شده، کشتارگاه طیور، تأسیسات بسته بندی، سردخانه، کارخانه تهیه غذای طیور، آزمایشگاه و تعدادی منازل مسکونی برای کارمندان کارگران این واحد صنعتی تولیدی.

استاندار با اشاره به اثرات اقتصادی و اجتماعی این طرح گفت: می‌توان با ایجاد امکان اشتغال در این زمینه، از مهاجرت نیروی انسانی جلوگیری کرد. همچنین قسمتی از فرآورده‌های پروتئینی موجب بالا رفتن ریشه اقتصادی منطقه و بالاخره سرمایه گذاری مجدد می‌گردد. بهر حال مراحل ویژه این طرح هم اکنون در دست مطالعه است که شامل ایجاد واحدی با ۴۰۰ هزار متر مربع زیر بنا خواهد بود. با شروع فعالیت‌های این مرکز تولیدی و افزایش سطح سایر تولیدات دامی در استان چهارمحال و بختیاری، به تدریج چهره اقتصادی این استان تغییر خواهد یافت و چهارمحال و بختیاری ظرف مدتی کوتاه، با بهره‌گیری از امکانات، به یک قطب کشاورزی تبدیل خواهد شد.

توسعه شبکه

مخابراتی

استاندار سپس در مورد توسعه

منظارت ویژه

بمناسبت تشریف فرمائی علیاحضرت شهبانو باستان چهارمحال و بختیاری

یکشنبه هشتم خردادماه ۲۵۳۶ صفحه ۲۳

چهارمحال و بختیاری از دیروز تا امروز

استان باستانی چهارمحال و بختیاری از دوران هخامنشیان تا عصر پهلوی

های موجود منسوب به شاهان ایران در دست است و مشاء پادشاهی کوروش بزرگ، قبل از رسیدن به شاهنشاهی ایران، منطقه چهارمحال بختیاری بوده است. همین قدمت تاریخی که این بودن فرهنگ و هنر این خطه زرخیز را محرز و مسلم می‌کند، به این ترتیب اگر با دقت تاریخ و فرهنگ این استان بررسی شود ریشه‌های تاریخی و فرهنگی بختیاری در دوران هخامنشی کشف خواهد شد. در پی حکومت متمرکز پادشاهی هخامنشیان، با فرمانروائی پادشاهان اشکانی براساس نظام فئودالیسم مواجه خواهیم شد که به اقتضای نوع حکومت انواع فرهنگ و هنر در آن زمان جنبه محلی و اقلیمی به خود گرفته و ناگزیر این منطقه نیز دارای فرهنگ و هنر خاص بوده است که در این زمینه متاسفانه آثاری جداگانه و مسوط به صورت مکتوب باقی نمانده است. آگاهی دانشمندان در این مورد محدود به آثار مکتوبه از مناطق حفاری شده وایزه و مالامیره و چند نقطه دیگر می‌گردد.

بر اساس قول مورخین اروپائی و آثاری که از کتیبه ساکنان باستانی

مطالعه فرهنگ و هنر این منطقه در عصر ساسانیان باز هم با توجه به مرکزیت یافتن حکومت در این دوره، همچون دوره هخامنشیان، جدا از تاریخ متداول فرهنگ و هنر کشور نخواهد بود. در زمان اعراب نیز معلوم نیست که ساکنان چهارمحال و بختیاری چه وضعی داشته‌اند و در برابر حمله اعراب چه عکس‌العملی از خود نشان داده‌اند، اما قدر مسلم اینست که به مرور دین اسلام را پذیرفته‌اند.

مطلب روشن نیست که چگونه این منطقه از نظر شرایط زندگی مساعد بوده و مراتع قابل توجهی داشته، خالی از سکنه نبوده و این ساکنان مسلماً دارای دام های بسیار بوده‌اند که تحت شرایط خاص اقلیمی و بخصوص با توجه به طولانی بودن فصل سرما در این سرزمین مجبور به تغییر وقت و منظم محل زندگی خود بوده‌اند. این ساکنان باستانی سرزمین منطقه ساکن یا نیمه ساکن بقیه در صفحه ۴

۳۰۰ هزار کوچ نشین بختیاری چگونه زندگی میکنند؟

در زندگی کوچ نشینی، مرد بدون زن و زن بدون مرد نمیتواند زندگی کند

گروه های زیادی از مردم شهرکرد برای سرمایه گذاری و مشارکت در امر ایجاد مجتمع مرغداری صنعتی در صفوف فشرده جلوی یکی از بانکهای شهر گرد اجتماع کرده‌اند.

کوچ نشینان بختیاری

این عاشقان طبیعت از زندگی شهری گریزانند

حدود سیصد هزار ایلیاتی در استان چهارمحال و بختیاری از راه کوچ نشینی زندگی می‌کنند. کوچ‌های بختیاری در طول سال، صدها کیلومتر راه می‌روند و هر جا که هوا مساعد باشد و موقعیت جغرافیائی محل اجازه دهد بساطت خود را می‌گسترانند تا چندین صیقلی در پناه طبیعت سالم شب و روزشان را سپری کنند.

کوچ‌های بختیاری اگر از زندگی مدرن دنیای امروز چندان بهره‌ای ندارند، تا راضی نیستند، چرا که از ترافیک، ماشین‌زدگی، هیاهوی شهر، خود فرورفتگی و مشکلاتی از قبیل چک، سفته و مسکن نیز بی‌خبرند و دلخوش از اینکه در دل دشت‌های سرسبز و تپه ماهورهای صفا چرخ زندگی ساده‌تر را می‌گردانند. در اینجا از زندگی جالب کوچ نشینان گزارشی تهیه کردیم که می‌خوانید.

خاطرات شیرین

هرساعتی که به ایل بختیاری وارد میشویم، کشته از جاذبه های شدید یک رنگی و صفای آنان که هر تازه واردی را مجبور می‌سازد باده ها و ویژگی منحصر بفرد از زندگی ساده‌تر سراسر سازندگی آشنا میگردد. مسافری باباری از خاطرات شیرین می‌آید.

از میان مردمی که چهره آفتاب سوخته آنان دویساران شادی و شرف شکوفا میشود. یکبار زمانی است که میمانی به جمع آستان وارد میشود. و برق شادی و سرور آن زمان بعد اعلامی خود میرسد که میمان زبان و زندگی ایلیاتی را نیز درک میکند و نیک بداند که این مردم با زندگی در پهن دشت کشورمان آنهم بحالت کوچ چگونه ایفاگر نقش حساس خود هستند.

سختن از شادی مردم ایلیاتی شد و اینکه کوچ نشینان دیار بختیاری دویارچهرشان از شادی و سرور لبریز می‌شود و بار دوم آن موقعی است که حاصل تلاش و کوشش صادقانه خود را که بصورت کالا درآمده بازار عرضه کرده و با قیمت مناسب بفروشی رسانند تا بتوانند از این راه آذوقه زمستان و در مجموع نیاز خانواده حال بیوند و همسنگی در تولید یک خانواده ایلیاتی وجود دارد. برای شایر بختیاری آنچه که بعنوان مشکل شهر نشینان مطرح است مفهومی ندارد.

کوچ نشین های بختیاری در چهار فصل سال به چهار استان کوچ میکنند

که عبارتند از: شهرستان‌های شهرکرد و بروجن از استان بقیه در صفحه ۲۴

وقتی هوا سرد میشود و گرمای بیش از حد زندگی کوچ‌ها را در یک منطقه غیر ممکن می‌سازد، ایل در جستجوی مرتعی سرسبز و هوائی مناسب به حرکت می‌افتد

